

F. t. l. om biblioteksvirksomhed

gende lovforslag i vidt omfang kan gennemføres på grundlag af frivillige aftaler mellem bibliotekerne og rettighedshaverne.

Det er endvidere blevet aftalt, at parterne vil følge udviklingen på området, herunder navnlig bibliotekernes behov for digitalisering af materialer samt deres indkøb af multimedier og musikcd'er.

På baggrund af denne opfølgning vil ministeriet vurdere behovet for ændringer i ophavsretsloven.

Regeringens IT-handlingsplaner mv.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med regeringens IT-handlingsplaner fra 1996 og 1997/98, der følger op på rapporten »Infosamfundet år 2000«.

I regeringens IT-handlingsplan 1996 »Info-samfundet for alle – den danske model« (Forskningsministeriet 1996) pointeres det, at »...lige adgang til oplysning og information for borgerne er en grundlæggende forudsætning for et demokratisk samfund. Efterhånden som elektronisk kommunikation bliver mere udbredt, og i takt med at flere informationer og tjenester bliver tilgængelige i elektronisk form, bliver det en stadigt vigtigere opgave at sikre alle adgang til informationsteknologien... For mange mennesker vil folkebibliotekerne være den afgørende indgang til informationsteknologien – ligesom bibliotekerne har været for den boglige viden. Bibliotekerne må også formidle og vise vej i den eksplosivt voksende mængde af elektronisk lagret information, som Internettet og cd-rom'er giver adgang til«.

I regeringens IT-politiske handlingsplan »Handling gi'r forvandling«, 1997/98 (Forskningsministeriet, 1998) lægges der op til, at »...alle skal have adgang til offentlig information og service via folkebibliotekerne. Det gælder også i elektronisk form. Der skal derfor på alle biblioteker være udstyr og fornøden kompetence hos medarbejderne.«

Handlingsplanerne er afspejlet i regeringsgrundlaget fra marts 1998, hvor det fremgår, at bibliotekerne »...skal være centre for kultur og viden, herunder rumme såvel bøger som de nye medier. Internettet og lån af cd-rom bør være tilgængeligt på biblioteker«.

Lovforslaget skal også ses i sammenhæng med visionerne om udvikling af den offentlige sektors informationspolitik, som præsenteres i betænkningen »Information til tiden« (nr. 1342, Forskningsministeriet, 1997). Betænkningen anbefaler blandt andet, at der etableres tværgående servicefunktioner, f.eks. kvikskranker, til varetagelse af statens og kommunernes informationsopgaver, og at det bør overvejes, hvordan bibliotekerne kan inddrages i denne opgave. Hensigten er, at borgeren skal kunne henvende sig ét sted, der

tilbyder offentlig information og service på tværs af myndigheds- og sektorgrænser.

Lovforslagets økonomiske konsekvenser

I henhold til aftalen mellem Kommunernes Landsforening og regeringen om kommunernes økonomi for 1999 har Kommunernes Landsforening, Finansministeriet og Kulturministeriet gennemført et fælles analysearbejde om udbygningen med nye medier og anvendelse af IT på folkebiblioteksområdet. Københavns og Frederiksberg kommuner har været inddraget i analysearbejdet vedrørende de såkaldte »flydende medier«.

På baggrund af analysearbejdet har Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg Kommuner på den ene side og Kulturministeriet på den anden side ført forhandlinger om det økonomiske grundlag for lovforslaget.

De samlede udgifter som følge af lovforslaget og finansieringen heraf

Parterne er enige om, at lovforslaget fra år 2003 ff. kan finansieres dels gennem en øget statslig bevilling på i alt 100 mio. kr. årligt til blandt andet øgede materiale- og driftsudgifter for folkebibliotekerne og dels gennem nye indtægtsmuligheder for folkebibliotekerne, som tilvejebringes på grundlag af lovforslaget, i størrelsesordenen 60 mio. kr.

I perioden 2000-2002 er der som en øget statslig bevilling afsat i alt 170 mio. kr., der skal anvendes til folkebibliotekernes engangsudgifter til Internetopkoblinger og publikumsarbejdspladser, til driftsudgifter i tilknytning til folkebibliotekernes investeringer i informationsteknologi og til forberedelse af den udvidede materialeforpligtelse, der først har virkning fuldt ud fra år 2003.

Endelig er der i lovforslagets økonomiske grundlag afsat midler til etablering og drift af Internetadgang til DanBibbasen.

Omkostningsniveauet er opgjort netto, idet der er taget højde for, at folkebibliotekerne allerede i et vist omfang giver borgerne adgang til Internet og stiller de nye medier til rådighed for udlån.

Parterne er i øvrigt enige om

- At lovforslagets hovedmålsætning om en udvidelse af folkebibliotekernes materialeforpligtelse realiseres gradvist frem til år 2003.
- At det i bemærkningerne til lovforslaget skal præciseres, at folkebibliotekerne stiller materiale til rådighed med det særlige formål at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet, og at realiseringen af målsætningen om den udvidede materia-